

**Απορρέοντα ηλεκτρονικής διαβούλευσης του ONEK με τη νεολαία για το εθνικό
πλάνο ανάκαμψης στο πλαίσιο του “Next Generation EU”**

Ο Οργανισμός Νεολαίας διοργάνωσε στις 18/09/2020 ηλεκτρονική διαβούλευση με τη νεολαία για τη συζήτηση και υποβολή προτάσεων για το εθνικό πλάνο ανάκαμψης στο πλαίσιο του πλάνου στήριξης της Ε.Ε. “Next Generation EU”.

Στη διαβούλευση συμμετείχαν συνολικά 30 νέοι από όλη την Κύπρο, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν και να υποβάλουν συγκεκριμένες προτάσεις για τη δημιουργία του εθνικού πλάνου, γύρω από τις ακόλουθες 4 θεματικές:

1. Αγορά εργασίας, κοινωνική πολιτική, εκπαίδευση και ανθρώπινο κεφάλαιο.
2. Προς μια ψηφιακή εποχή αποδοτικότητας και παραγωγικότητας.
3. Επιτάχυνση της μετάβασης σε μια πράσινη οικονομία.
4. Νέο μοντέλο ανάπτυξης και οικονομική διαφοροποίηση.

Θεματική 1: Αγορά εργασίας, κοινωνική πολιτική, εκπαίδευση και ανθρώπινο κεφάλαιο

Στη πρώτη θεματική, η ομάδα κατέληξε σε 12 εισηγήσεις, οι οποίες έχουν ομαδοποιηθεί στις εν λόγω κατηγορίες:

1. Δημιουργία Προγραμμάτων/σχεδίων για κοινωνική πολιτική

Στην εν λόγω κατηγορία, κατατέθηκαν προτάσεις που αφορούν την ανάπτυξη προγραμμάτων από την ΑνΑΔ για τους άνεργους νέους, την επιδότηση ενοικίου των επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν από νέους, τις ελαφρύνσεις για ενοικίαση ή και αγορά κατοικίας από νεαρά ζευγάρια, όπως επίσης και τη δημιουργία ή/και ενίσχυση υφιστάμενων προγραμμάτων μέσω των πολιτιστικών υπηρεσιών προς τους ανθρώπους που ασχολούνται με τον πολιτισμό. Αναφέρθηκε επίσης η ανάγκη ενίσχυσης του υλικοτεχνικού εξοπλισμού των σχολείων και των μαθητών και η ενίσχυση των σχεδίων που στοχεύουν στους νέους αγρότες και στους νέους επιχειρηματίες.

Επίσης, προτάθηκε η δημιουργία των «Youth Factories» (YF) ως κέντρα συνάντησης, αλλά και ως διάυλος εκκίνησης για δράσεις για τη νεολαία, καθώς σε αυτά θα ακούγονται οι ανάγκες, τα προβλήματα και οι επιθυμίες των νέων. Τα YF θα λειτουργούν ως τα ηχεία, η «φωνή» που μπορεί να μεταφέρει τη φωνή των νέων στην υπόλοιπη κοινωνία.

Επίσης, έχουν γίνει προτάσεις που αφορούν τα θέματα εργασίας, όπως η σύσταση ειδικού μηχανισμού ελέγχου των εργοδοτών για τα σχέδια της κυβέρνησης, η εισαγωγή ρυθμίσεων και θεσμικών μέτρων που να καταπολεμούν την απορρύθμιση της εργασίας, η νομική κατοχύρωση ελάχιστων δικαιωμάτων για όλους τους εργαζόμενους, η επιδότηση ενοικίου, η ειδική μείωση από την ΑΗΚ και η θεσμοποίηση της Τηλε-εργασίας.

Επιπρόσθετα, έγινε εισήγηση για ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας με στόχο την εργασιακή επανένταξη φυλακισμένων και αποφυλακισθέντων και την απορρόφηση εύάλωτων ομάδων από την αγορά εργασίας. Η συμπερίληψη των ΑμΕΑ στην κοινωνία και η αποϊδρυματοποίηση τους, με στόχο την ένταξή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου, αποτέλεσε επίσης εισήγηση της εν λόγω ομάδας.

Εισηγήσεις υποβλήθηκαν για την οικονομική ενίσχυση των φοιτητών -για παράδειγμα μέσα από την επιδότηση των ενοικίων - και τη διεθνοποίηση των κυπριακών πανεπιστημίων για ενίσχυση της κινητικότητας των νέων.

2. Παροχή υπηρεσιών για επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη των νέων

Στο σημείο αυτό, προτάθηκε η δημιουργία σχεδίων έναρξης επιχειρήσεων από νέους και η ενίσχυση των ευκαιριών για αυτό-εργοδοτούμενους, όπως επίσης και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για νέους επαγγελματίες (όπως νομικές υπηρεσίες/λογιστικά κτλ.).

Προτάθηκε επίσης ο σχεδιασμός προγραμμάτων που να προσφέρονται δωρεάν σε χώρους νεολαίας, πανεπιστήμια, εργασιακούς χώρους, εκπαιδευτικά κέντρα, μη κυβερνητικούς οργανισμούς και να στοχεύουν σε νέους που μπορούν να επηρεάσουν άλλους νέους, με στόχο την καθοδήγηση και ενδυνάμωση των νέων.

Θεματική 2: Προς μια ψηφιακή εποχή αποδοτικότητας και παραγωγικότητας

Στη εν λόγω θεματική, κατατέθηκαν 13 εισηγήσεις/προτάσεις, οι οποίες έχουν ομαδοποιηθεί στις εξής κατηγορίες:

1. Αναβάθμιση υλικοτεχνικών υποδομών & ψηφιακή αναβάθμιση εκπαίδευσης

Τονίστηκε η ανάγκη καταγραφής των πραγματικών αναγκών σε υλικοτεχνικές υποδομές σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έτσι ώστε η κυβέρνηση να προβεί στην αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού και μαζί με την καθολική πρόσβαση στο διαδίκτυο να μπορεί ο μαθητής/φοιτητής να καλλιεργήσει την ψηφιακή κουλτούρα από μικρή ηλικία μέσω της εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο της εν λόγω κατηγορίας, κατατάσσεται και η εισήγηση για επαναξιολόγηση των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών / ατόμων που εργάζονται για/με τη νεολαία και η υποχρεωτική δια βίου επιμόρφωση/κατάρτιση των ατόμων αυτών στην ανάπτυξη των ψηφιακών τους δεξιοτήτων, έτσι ώστε να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα εργαλεία πληροφορικής. Έχοντας καταρτισμένους εκπαιδευτικούς θα είναι πιο εύκολο να θεσμοθετηθεί μια ποιοτική ψηφιακή εκπαίδευση και η εξ' αποστάσεως μάθηση.

Επίσης, προτάθηκε η δημιουργία εκπαιδευτικών κέντρων για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, που να στοχεύουν ιδιαίτερα σε εύλωτες ομάδες νέων αλλά και εργαζόμενους ενήλικες, ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις. Επίσης, μπορεί να υπάρξει και μια πρόνοια για την επιχορήγηση αγοράς Η/Υ για τις πιο πάνω ομάδες.

Η δημιουργία μιας διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας για τους μαθητές/εκπαιδευτικούς που θα λειτουργεί ως υποστηρικτικό βοήθημα

(βιντεοσκόπηση του μαθήματος, ασκήσεις, βιβλιογραφία, περισσότερο υλικό για κάθε μάθημα κ.ά.) αποτέλεσε επίσης εισήγηση της εν λόγω ομάδας.

2. Ψηφιοποίηση δημόσιων υπηρεσιών, τοπικής αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεων

Έγινε εισήγηση όπως προωθηθεί η ψηφιακή αναβάθμιση και η ψηφιοποίηση των κυβερνητικών υπηρεσιών (π.χ. αίτημα για κρατική χορηγία για φοιτητές) για εξοικονόμηση χρόνου και κόστους, αλλά και μείωση της γραφειοκρατίας. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως αποτελεί η διενέργεια των απαραίτητων εκπαιδύσεων στους πολίτες για την χρήση των πιο πάνω ψηφιακών υπηρεσιών, όπως επίσης και για θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο (π.χ. θέματα υποκλοπής προσωπικών δεδομένων και αρχείων)

Επιπρόσθετα, υποβλήθηκε η πρόταση για ψηφιοποίηση του επιχειρηματικού τομέα για την υλοποίηση διαδικασιών που αφορούν τόσο τις μικρές/μεγάλες επιχειρήσεις όσο και τις νεοφυείς/αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις (π.χ. εγγραφή και σύσταση τους, οι φορολογικές δηλώσεις κ.ά.).

Η ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω επενδύσεων στην καινοτομία και υιοθέτηση νέων καινοτόμων τεχνολογιών αναβαθμίζοντας τόσο τους Δήμους όσο και τις κοινότητες, αποτέλεσε επίσης εισήγηση των νέων. Συγκεκριμένα, μέσα από τη δημιουργία ιστοσελίδων και εφαρμογών για την επικοινωνία, ενημέρωση και την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη, θα επιτευχθεί η ψηφιοποίηση και η ενιαιοποίηση των διαδικασιών της δημοτικής/κοινοτικής μηχανής.

3. Γενικότερη αναβάθμιση σε θέματα τεχνολογίας και εκπαίδευση

Όσον αφορά σε θέματα γενικότερης τεχνολογικής αναβάθμισης, προτάθηκε η παροχή δωρεάν συνδεσιμότητας Wi-Fi για τους πολίτες και τους επισκέπτες σε δημόσιους χώρους, όπως πάρκα, πλατείες, δημόσια κτίρια, βιβλιοθήκες, κέντρα υγείας και μουσεία, όπως επίσης και σε κοινότητες. Στο πιο πάνω πλαίσιο, έγινε επίσης πρόταση για την αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υποδομών για υψηλές ταχύτητες - προηγμένες ευρυζωνικές υπηρεσίες σε χαμηλότερες τιμές.

Προτάθηκε επίσης η εκπαίδευση/επιμόρφωση των νέων σε θέματα παραπληροφόρησης και η δημιουργία εργαλείων αποτροπής της παραπληροφόρησης – φιλτραρίσματος των ειδήσεων με σκοπό να ελέγχεται η ροή των ψευδών πληροφοριών (“fake news”).

Επιπρόσθετα, όπως υποστήριξαν οι νέοι, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο η επιχορήγηση από το κράτος σε εταιρείες των οποίων οι υπηρεσίες/τα προϊόντα τους θα είναι σε ψηφιακή μορφή, με αποτέλεσμα την ζήτηση όλο και περισσότερου εργατικού δυναμικού με στόχο την αύξηση της απασχόλησης, κυρίως μεταξύ των νέων.

Θεματική 3- Επιτάχυνση της μετάβασης σε μια πράσινη οικονομία

Στο πλαίσιο της εν λόγω ομάδας, κατατέθηκαν εισηγήσεις, οι οποίες έχουν ομαδοποιηθεί στις ακόλουθες θεματικές:

1. Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Κοινή διαπίστωση της ομάδας ήταν η καλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που διαθέτει το νησί, ιδιαιτέρως της ηλιακής, μέσω της

εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στα δημόσια κτήρια και τη δημιουργία ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων (Green buildings).

2. Ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων (δημόσιων και ιδιωτικών) και επανασχεδιασμός των αστικών κέντρων

Η ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων, δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, αλλά στη γενικότερη τους αναβάθμιση η οποία αφορά στην αντικατάσταση των παλιών κλιματιστικών για μείωση της κατανάλωσης αλλά και των ρύπων, όπως και στην αναβάθμιση των δομικών τους σχεδιασμό βάση των περιβαλλοντικών προδιαγραφών για καλύτερη ενεργειακή απόδοση των κτηρίων με ελεγχόμενη θερμομόνωση, φωτισμό και κατανάλωση νερού.

Συγκεκριμένα, ο επανασχεδιασμός των αστικών κέντρων θα πρέπει να βασιστεί σε μια φιλική προς το περιβάλλον πολεοδομική και οδική ανάπτυξη η οποία θα προνοεί τη δημιουργία πλατειών με πραγματικούς χώρους πρασίνου, τη πεζοδρομοποίηση των αστικών κέντρων σε ακτίνα 2 km, την απόσυρση των αυτοκινήτων με υψηλούς ρύπους και την παροχή κινήτρων για αντικατάστασή τους με ηλεκτρικά. Επιπρόσθετα, ο καλύτερος σχεδιασμός και αύξηση των δρομολογίων των Μ.Μ.Μ. , θα οδηγήσει στην μείωση της ανάγκης μετακίνησης με προσωπικό αυτοκίνητο. Ο σχεδιασμός ποδηλατόδρομων που θα επιτρέπει την εύκολη μετάβαση από και σε χώρους εργασίας και σχολεία, μπορεί να μειώσει τη χρήση του προσωπικού αυτοκινήτου.

3. Όσον αφορά στον τομέα της γεωργίας, προτάθηκε η εκπαίδευση και παροχή κινήτρων στους γεωργούς για την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων στην γεωργία, τα οποία μπορούν να εξοικονομήσουν τεράστιες ποσότητες νερού, λιπασμάτων κ.α. Προτάσεις υποβλήθηκαν και για την καλύτερη διαχείριση των υδάτινων πόρων, κυρίως μέσω ενημερωτικών εκστρατειών για ενημέρωση κυρίως των τουριστών για το πρόβλημα λειψυδρίας της Κύπρου.

4. Διενέργεια διαγωνισμών για παραχώρηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στους νέους

Υποβλήθηκε επίσης πρόταση για την παραχώρηση, μετά από ανοικτό διαγωνισμό, εγκαταλελειμμένων κτηρίων που ανήκουν στους Δήμους και τις κοινοτικές αρχές, σε νέους είτε σε ομάδες νέων με σκοπό τη μετατροπή τους και την εκμετάλλευσή τους σε ιδέες κοινωνικής επιχειρηματικότητας ή παροχής κοινωνικού έργου. Αυτό μπορεί να συνδυαστεί με διαγωνισμούς επιχειρηματικότητας για νέους με θέμα την κυκλική ή πράσινη οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα, όπου οι καλύτερες ιδέες θα χρηματοδοτούνται ενώ θα παρέχεται και καθοδήγηση από εμπειρογνώμονες.

Θεματική 4: Νέο μοντέλο ανάπτυξης και οικονομική διαφοροποίηση

Στο πλαίσιο της εν λόγω ομάδας, κατατέθηκαν συνολικά 26 εισηγήσεις, οι οποίες έχουν κατηγοριοποιηθεί στις ακόλουθες 8 θεματικές:

1. Πολιτική νέας γενιάς

Στην εν λόγω θεματική, έγινε εισήγηση όπως διαμορφωθεί μια πολιτική ενσωμάτωσης και συμμετοχής των νέων, μέσω αναμόρφωσης της διαδικασίας σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών σε όλους τους τομείς του κράτους. Κάτι τέτοιο θα ήταν εφικτό με την επανεκπαίδευση δημοσίων υπαλλήλων και με την ενσωμάτωση νέων στη δημόσια υπηρεσία.

Έγινε, επίσης, εισήγηση για ανάγκη διαμόρφωσης μιας κουλτούρας αξιοπιστίας, δημοκρατίας και συμμετοχικότητας. Προτάθηκε η απλοποίηση των διαδικασιών για τη δημιουργία νομοθεσιών και τη ψηφιοποίηση των κυβερνητικών υπηρεσιών.

2. Βιώσιμη/Πράσινη Ανάπτυξη

Τέθηκε ως εισήγηση για την οικονομική ανάπτυξη του κράτους η υιοθέτηση και η εφαρμογή στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, η προώθηση της κυκλικής οικονομίας στη δημιουργία νέων εταιριών, η παροχή φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον και η δημιουργία πράσινου ταμείου.

3. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

Προτάθηκε η δημιουργία Ταμείου Επενδύσεων σε νεοφυείς επιχειρήσεις και η αύξηση της χορηγίας του κράτους σε έρευνα και καινοτομία.

4. Εκπαίδευση

Σε θέματα εκπαίδευσης, οι νέοι εισηγήθηκαν την ενδυνάμωση της μη τυπικής εκπαίδευσης και την ποιοτική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Για τόνωση της οικονομίας, έγινε επίσης εισήγηση όπως εμπλουτιστεί ο κατάλογος με τις θέσεις εργασίας που μπορούν να εργοδοτηθούν οι αιτητές ασύλου, με την εκπαίδευση τους σε τεχνικές και χειρωνακτικές εργασίες.

5. Νέοι και Εργασία

Όσον αφορά την διευκόλυνση της ένταξης των νέων στην αγορά, κατατέθηκε πρόταση για επιδότηση των κοινωνικών ασφαλίσεων των νέων και καλύτερο σχεδιασμό των προγραμμάτων παροχής κινήτρων ούτως ώστε οι εργοδότες να κρατούν τους νέους μετά το πέρας των 6 μηνών. Η τοποθέτηση νέων σε μορφή μαθητείας για απόκτηση εμπειριών θα βοηθούσε επίσης την ένταξή τους στην αγορά.

6. Τουρισμός

Για την καλύτερη αξιοποίηση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, χρειάζεται περισσότερη επένδυση στη στρατηγική θέση της Κύπρου και στις καιρικές συνθήκες του νησιού. Επίσης, αξιοποιώντας την τεχνολογία, μπορούν να ψηφιοποιηθούν τόσο η κουλτούρα όσο και ο πολιτισμός.

7. Παροχή υπηρεσιών

Στο τομέα παροχής υπηρεσιών, η δημιουργία υποδομών που θα οδηγήσουν στην αναγνώριση της Κύπρου ως Ναυτιλιακό Κέντρο και η εξειδίκευση σε διάφορους τομείς παροχής υπηρεσιών, όπως νομικά, ασφαλιστικά θέματα, θα συνέβαλε στην οικονομική διαφοροποίηση.

8. Ανάπτυξη και Ευημερία κατοίκων που διαμένουν σε Αγροτικές περιοχές

Η Άμεση εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για το Τρόδος με στόχο την παροχή κινήτρων στους νέους με το τρίπτυχο Υπηρεσίες – Εργασία - Οικογένεια .

Τμήμα Πολιτικής ONEK

Σεπτέμβριος 2020